

Sitä lehteä en unohda koskaan

© R. K. Sloane

P. A. Manninen

Musiikin piirtäminen ei ole helppoa ollenkaan. Se selkka, että niin moni sitä yrittää voitaneen johtaa suoraan sarjakuvapiirtäjien työskentelytavoista. Ainoa harrastus, jonka voi sovittaa piirtämisen yhteyteen on musiikin kuuntelu.

Yksinkertaisin tapa yhdistää piirtäminen ja musiikki on laulutekstien kuvittaminen. Ikävä kyllä useimmat maailman sanoittajista eivät ole kovin kummoisia runoilijoita, eikä sarjakuvaan saa mukaan edes alkuperäisen esityksen rytmikkaa, joka sentään pitäisi tekstin tyhmyydetkin aisoissa artamalla loppusoinnuille vauhtia.

Niinpä lukija saa kärsittäväkseen sellaista kamaa kuten Tom Yeatesin version Jimi Hendrixin Voodoo Chilestä (sarjakuvassa Worlds Among Us Heavy Metallin rock-numerossa vuonna 1980). Laulussa ei ole tekstiä paljonkaan, mutta tunnetuin kohta vuoren vieressä seisomisesta ja sen hajoittamisesta kämmen² syrjällä saa tietenkin kuvitukseksi Jimin hajoittamassa vuorta. Saman lyriikkapätkän toistuessa vuori muuttuu moderniksi kerrostalokortteliksi. Musiikkivideoissa on tietysti nähty tyhmempiäkin visuaalisia vertauskuvia, mutta niissä sentään on edes musiikki taustalla. Vastaavanlaista kamaa sisälsi myös Kitehen Sinkin 1990-luvun alkupuolella julkaisema Grateful Dead Comix. Kun tuo lehti vielä tehtiin yhteisymmärryksessä bändin kanssa ja takasivuilla kaupattiin mm. bändin omaa nallekarhusarjaa, eivät tulkinut lyriikoista voi olla muuta kuin kirjaimellisia. Ja tylsiä.

Tätä lähestymistapaa ei tee paremmaksi edes lukijan omakohtainen kiinnostus sarjakuvan käsittelemään musiikkiin. Itse olen kuunnellut 1970-luvun brittiläistä folk-rockia ja vanhoja arkistonhoitoksia englanninkielisestä kansanmusiikista pakkomiellehenomaisesti vuosikausia. Siitä huolimatta Charles Vessin lehti The Book of Ballads and Sagas ei minua isommin miellyttänyt. Osa tulkintoista oli aivan kirjaimellisia ja joidenkin laulujen kohdalla Vess otti liikaakin vapauksia. Miksi Sovay, naispuolinen naantierosvo, on pakko piirtää kekkuloimaan alasti?

Robert Crumb on oikeastaan ainoa piirtäjä, jonka musiikkisarjakuvat ovat onnistuneet aina. Niitä tosin on julkaistu vähän satunnaisesti siellä sun täällä. Laulutekstien tulkinnasta

hän antoi hiukan ilkeämielisen näytteen kuvallisessa essessänsä The Old Songs are the Best Songs (Weirdo 5). Yleensä musiikkoelämäkerratkin saadaan sarjakuvissa näyttämään tylsiltä, mutta Crumb on antanut esimerkin myös siitä, kuinka homma hoidetaan onnistuneesti sarjakuvassaan blues-legenda Charley Pattonista (Zap 11).

Joskus asiat osuvat ihan kohdalleenkin. On olemassa ainakin yksi bändilehti, jossa musiikki ja lehden sisältämät sarjakuvat ovat täydellisessä tasapainossa. Kyseessä on Fantagraphicsin lyhytikäisen kauhusarjakuva-alamerkin (Monster Comics) vuonna 1992 julkaisema Martha

Splatterhead-s Maddest Stories Ever Told.

Otsikossa mainittu Martha oli speed-metal yhtye The Accusedin oma maskotti, isorintainen ja osittain maaton punk-hirviö. Marthan tavaramerkkinä oli oikein iso puukko. Lehteen saatiin kerättyä muutamia tunnetun puoleisia sarjakuvataiteilijoita (kuten Dennis Worden, Mary Fleener ja Peter Bagge) ja koko joukko muita verestä ja suolenpötkistä kiinnostaneita taiteilijoita.

Kukaan piirtäjästä ei tee mitään kovin ikimuistoista, eivätkä sarjakuvat ole kovin pitkiäkään. Fleenerin Martha Goes Shopping on 3-sivuisena sellainen keskipituisen. Kaikki kertomukset ovat tyhmiä ja yksinkertaisia ja jos Martha ei ole tappanut kaikkia puukolla tai lihakirveellä jo sarjakuvan kuluessa, hän aivan varmasti tekee sen tarinan lopussa. Kun Accusedin musiikkikin oli tyhmää ja nopeaa ei lopputuloksen ja musiikin välistä harmoniaa voi kuin ihaila.

Eriyispisteitä lehti saa vanhan kurnon hirviötaiteen onnistuneesta uudistamisesta. Viittauksia vanhoihin kurnon purkkakuvahirviöihin löytää varsinkin taiteilijoiden Sloane ja Gaither suunnittelemissa bändilogoista.

Lehden mukana seurasi flexi-single bändin laulusta Straight Razor (Going for the Throat). Mitä muuta voisi tervoa? ■

© Peter Bagge

